

Sygn. akt II Cz 140/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Irena Dobosiewicz

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. J., A. K., A. B., M. S. (1), M. B., K. S., D. M., M. M., K. G., M. S. (2)**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Prezydentowi M. B.**

o ustalenie

na skutek zażalenia biegłego M. Z. na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2013 r. w przedmiocie przyznania biegłemu kwoty 5.740,40 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzoną opinię w sprawie I C 2418/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 140/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy przyznał biegłemu M. Z. wynagrodzenie za sporządzenie opinii pisemnej w sprawie I C 2418/12 w kwocie 5.740,40 zł.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że biegły złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia w łącznej kwocie 12.800 zł, w tym 12.508 zł z tytułu wynagrodzenia za czas poświęcony na sporządzenie opinii oraz 292 zł z tytułu poniesionych wydatków. Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2013 r. referendarz sądowy przyznał biegłemu za sporządzenie opinii wynagrodzenie w kwocie 5.740,40 zł, tj. 5.448,40 zł z tytułu wynagrodzenia za czas poświęcony na sporządzenie opinii oraz 292 zł z tytułu poniesionych wydatków. Referendarz uznał, że wskazana w karcie pracy biegłego liczba godzin przeznaczona na poszczególne czynności została zawyżona, bądź też biegły podejmował czynności zbędne dla wydania opinii. Postanowienie to biegły zakwestionował wnosząc skargę na orzeczenie referendarza, wskutek czego utraciło ono moc.

Przechodząc do oceny zasadności wniosku o przyznanie wynagrodzenia Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że argumentacja zawarta w uzasadnieniu postanowienia referendarza sądowego była zasadna. Zdaniem Sądu, nawet uwzględniając stopień skomplikowania sprawy, przeznaczenie przez biegłego na sporządzenie opinii aż 295 godzin nie znajduje uzasadnienia. Wprawdzie każda z tych godzin została rozpisana w karcie pracy, jednak czas ten nie przekłada się na czas niezbędny dla wydania opinii. Już pkt 2 karty pracy budzi poważne zastrzeżenia. Nie jest

bowiem wiarygodne, aby po dokonaniu szczegółowej analizy materiałów dowodowych przygotowanie zawiadomienia nr 1 zajęło biegłemu aż 1,5 h. Dokument ten zajmuje półtorej strony tekstu zapisanego dużą czcionką i nie zawiera żadnych danych, które uzasadniałyby przeznaczenie na jego przygotowanie takiej ilości czasu, jak to wskazał biegły. Nie znajduje uzasadnienia przeznaczenie łącznie na czynności wskazane w pkt od 7 do 13 karty pracy aż 34 godzin. Trudno uznać za wiarygodne, aby biegły przeznaczył aż tydzień pracy jedynie na przeprowadzenie analizy celu, na jaki nieruchomości została przeznaczona, analizę sposobu korzystania z nieruchomości i sformułowaniem założeń oraz przesłanek dotyczących celów, na jaki nieruchomości zostały przeznaczone. Biegły nie wyjaśnia przy tym, co spowodowało, że czynności te były aż tak czasochłonne. Trudno również uznać za wiarygodne, iż wyszukanie księgi wieczystej w Centralnej Bazie Danych Ksiąg Wieczystych zajęło biegłemu całą godzinę, skoro można to zrobić w kilka minut (numery ksiąg wieczystych były biegłemu znane). Biegły nie wyjaśnił również, dlaczego sama analiza danych (czynności wskazane w pkt od 21 do 36 karty pracy) zajęła mu łącznie aż 48,5 h. Sąd Rejonowy zakwestionował również przeznaczenie aż 4 h na wybór podejścia i metody. Biegły z tak dużym doświadczeniem z całą pewnością decyzję w tej kwestii powinien podjąć w czasie znacznie szybszym. Sporządzenie samego uzasadnienia winno zająć biegłemu nie więcej niż pół godziny przy założeniu, że nie jest to pierwsza opinia biegłego i miał on możliwość skorzystania z materiałów przygotowywanych na potrzeby innych opinii, co powinien był uczynić, aby możliwe skrócić czas swojej pracy. Zastrzeżenia budzi również czas przeznaczony na analizę stanu prawnego wycenianych nieruchomości, nie wiadomo bowiem co uzasadniało przeznaczenia na tą czynność łącznie aż 2 h oraz czas poświęcony na kompletację załączników (aż 9 h), przy uwzględnianiu tego, że uprzednio biegły przeznaczył czas na sporządzenie wydruków map, który również w ocenie Sądu został przez biegłego zawyżony jeżeli się zważy, że innym biegłym podobne czynności zajmują znacznie mniej czasu. Bezzasadne było również uwzględnienie czasu za udział w rozprawie albowiem na tamtą chwilę biegły nie został zobowiązany do udziału w rozprawie. Nie zasługuje również na uwzględnienie poświęcenie całej godziny na przygotowanie rachunku. W ocenie Sądu biegły był w stanie sporządzić opinię w czasie 128,5 h, co po pomnożeniu przez stawkę godzinową w wysokości 42,40 zł daje kwotę 5.448,40 zł. Na uwzględnienie zasługiwały w całości poniesione przez biegłego wydatki w łącznej kwocie 292 zł.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł biegły M. Z. i domagał się jego zmiany poprzez przyznanie mu wynagrodzenia w wysokości wskazanej w rachunku nr (...) r. z dnia 17 marca 2013 r., tj. 12.800 zł oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie biegłego podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

W przedmiotowej sprawie nie była sporna stawka godzinowa, zaskarżenie bowiem dotyczyło ilości godzin, które biegły spędził na przygotowaniu się do wykonania i wykonaniu opinii na podstawie zgromadzonych wcześniej materiałów. Jak wynika z kalkulacji godzinowej pracował on nad nią 295 godzin. Opinia liczy 48 stron.

Zgodnie z art. 89 ust. 1-4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm., dalej: ustawa), biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków na podstawie złożonego rachunku. Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Wynagrodzenie biegłego będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu. Natomiast stosowanie do art. 288 zd. 1 k.p.c., biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę.

Biegły przedstawił szczegółowe zestawienie ilości godzin potrzebnych do dokonania poszczególnych czynności. Jednak analiza akt, jak i wydanej opinii, zdaniem Sądu Okręgowego, nie pozwala na uznanie, iż potrzebny był wskazywany przez biegłego nakład pracy w wymiarze aż 295 godzin.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, jak również argumenty przytoczone w uzasadnieniu orzeczenia, że wątpliwości budzi przede wszystkim deklarowana przez biegłego liczba godzin, jaką poświęcił na wykonywanie poszczególnych czynności. Przeznaczenie ponad pięciu tygodni czasu na napisanie 48-stronicowej opinii jest nadmierne i nieprawdopodobne. Analiza zestawienia godzin pracy dołączonego do rachunku wskazuje, że część czynności, które biegły ocenił jako czasochłonne, są w istocie czynnościami stricte technicznymi i nie powinny zająć dużo czasu osobie posiadającej tak znaczną wiedzę i doświadczenie. Przykładowo niezrozumiałym jest poświęcenie aż 1,5 h czasu na przygotowanie zawiadomienia nr 1 i 1,5 h na selekcję zdjęć do opinii. W ocenie Sądu, w pełni wystarczającym czasem byłaby w tym przypadku 1 h.

Jeżeli chodzi o czas przeznaczony na sporządzenie opinii, należało uznać, iż szereg czynności podjętych było przez biegłego niepotrzebnie, co zawyżało ostateczną ilość godzin. Podrozdziały wstępu opinii „Przedmiot i zakres opracowania” oraz „Cel opracowania i szczegółowe przeznaczenie opinii” są powieleniem tezy dowodowej. Przeznaczenie 1 h czasu na ten cel należało uznać za zbędne. Przygotowanie i napisanie podrozdziału „Założenia dotyczące celu, na jaki nieruchomości zostały oddane w użytkowanie wieczyste, wraz z uzasadnieniem” (łącznie 3,5 strony) wraz z analizą literatury, orzecznictwa i sformułowaniem wariantów nie powinno zajmować więcej niż 12 h łącznie (dla obu nieruchomości). Tym samym okres czasu długości 18,5 h łącznie byłby wystarczający dla dokonania wszystkich czynności wstępnych potrzebnych do sporządzenia opinii.

Niezrozumiałe jest poświęcenie przez biegłego 9 h na analizę orzecznictwa w zakresie zmian sposobu korzystania z nieruchomości, które to informacje biegły niewątpliwie posiada z racji pełnionej funkcji, kwalifikacji, wykształcenia oraz doświadczenia w sporządzaniu opinii w wielu analogicznych sprawach. Nie można też uznać, że na sformułowanie dwóch wariantów celu, na jaki nieruchomości została oddana w użytkowanie wieczyste (tekst o długości kilkunastu wyrazów) biegły przeznaczył aż 1 h. Podobnie rzecz się ma z podrozdziałem „Podstawy opracowania opinii”, „Istotne daty w procesie wyceny”. Opis podstawy formalnej nie ma merytorycznej wartości dodanej, zaś daty opinii wynikają z zebranej dokumentacji i jej treści. Wymienienie podstawy materialno-prawnej i podstaw metodycznych nie powinno zająć więcej niż 1 h.

Z kolei na zebranie źródeł informacji merytorycznych (dane z ksiąg wieczystych, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego B., wypis z rejestru gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej, mapy akustycznej miasta B., informacji z rejestru gruntów dla nieruchomości podobnych i danych z lokalnego i regionalnego rynku nieruchomości) biegły nie powinien przeznaczyć więcej niż 40 h dla obu nieruchomości (pięć dni roboczych), podczas gdy biegły wyliczył ten czas na 55,5 h.

Reasumując powyższe, na czynności mające na celu przygotowanie wydania opinii wraz z oględzinami, zebraniem i analizą dokumentacji, a także zgromadzeniem i opracowaniem literatury oraz materiału źródłowego biegły powinien przeznaczyć nie więcej niż 60 h.

Przechodząc do oceny czasu pracy przeznaczonego na sporządzenie wyceny nieruchomości gruntowej niezabudowanej KW (...) oraz nieruchomości gruntowej niezabudowanej KW (...), należy zważyć, że, czas ten mając na uwadze opinie sporządzane w podobnych sprawach powinien zamknąć się w 66 h.

Z uwagi na zakwestionowanie rzetelności sporządzenia omawianego zestawienia godzin w karcie pracy nie można było przyznać biegłemu wynagrodzenia za 1 h poświęconą na jego sporządzenie. Całkowicie nieuzasadnione i zawyżone było ponadto przeznaczenie 9 h na kompletowanie i numerowanie załączników. Nie można było również zasądzić wynagrodzenia za udział biegłego w rozprawie (1 h), albowiem w żadnej rozprawie on nie uczestniczył.

Podsumowując, wystarczającym czasem na sporządzenie opinii przez biegłego było 128,5 h, co po przemnożeniu przez stawkę godzinową (42,40 zł) i dodaniu kwoty poniesionych wydatków (292 zł) dało wynik 5.740,40 zł.

Tym samym, w ocenie Sądu Odwoławczego, wynagrodzenie przyznane biegłemu przez Sąd I instancji za sporządzenie opinii pisemnej w przedmiotowej sprawie jest adekwatne do nakładu rzeczywistej pracy przez biegłego.

W związku z powyższym zażalenie należało oddalić jako bezzasadne (art. w 385 k.p.c. w zw. 397 § 2 k.p.c.).